

Filosofie a ekumenické hnutí

66/006

Litoměřice, 20. 11. 66

1. Co to je ekumenismus; kořeny slova, smysl, universalismus, misijní zaměření; ut omnes unum sint (Jan 17,21)
2. Misie = poslání; s čím přicházíme, co oznamujeme, zvěstujeme, co přinášíme? co je obsahem našeho oslovení? Nezbytnost porozumění, pochopení, reflexe. Ut credat mundus – co to je víra?
3. Jak zvěstujeme, jak oslovujeme, jaký je způsob, forma našeho oslovení? Rozumíme dost rozdílů mezi obsahem a formou našeho zvěstování? Kontrolujeme se dost, abychom neprosazovali kananejštinu, šibolet?
4. Kdo je adresát našeho zvěstování, kdo má slyšet naše poselství, kdo má být osloven? Rozumíme dost dobře, duchovní a myšlenkové atmosféře světa, do něhož vstupujeme se svým poselstvím?
5. Co může v této situaci udělat, jak může pomoci filosofie? V jakém vztahu je vůbec filosofie k onomu oslovení? Nezbytnost historického pohledu. Ale už v tom bude kus filosofie.
6. Jeden smysl slova „metanoia“ (μετάνοια, μετάνοια), o němž se v křesťanské tradici nemluvílo a který odhalila filosofie.
7. Mýtus a víra; mytologie a theologie. Likvidace mýtu cestou víry a cestou rozumu. Theologie není původně reflexí víry, ale apologií víry. Situace střetnutí hebrejské a řecké myšlenkové tradice. Převaha filosofie; vítězství metafysiky. Scholastika a humanismus. Situace protestantského myšlení. Náзор J. L. H. z roku 1931.
8. Současná situace: rozpad metafysiky, nenáboženská, sekularizace. Problém nenáboženského a nemetafysického oslovení moderního člověka. Moderní filosofie v radikální přestavbě. Účast křesťanů. Křesťanské myšlení – reflexe víry.
9. Zdroje rozpadu metafysiky a religiozity právě v křesťanské tradici. Dočasný vítězství metafysiky, dnes konečná porážka. Nezbytnost nového počátku. Metanoia v samé struktuře našeho myšlení. Nová filosofie.
10. Podíl filosofických diferencí na rozdělení křesťanů. Příklad: význam sporu nominalismu a realismu nejen pro reformaci, ale pro myšlení novověku. Špatné položení otázky: subjektivismus proti metafysice objektu. Nutnost revize; syntéza? Marx a filosofie praxe.
11. Hereze je možno překonat jen tak, že jejich moment pravdy integrujeme, ne tím, že je celé likvidujeme. Každá hereze žije z částečné, jednostranné pravdy, právě té, která byla zapomenuta nebo potlačena.

12. Perspektivy theologie a vztahu mezi theologií a filosofií. Filosofie jako reflexe víry – situace po metanoia filosofie.

13. Význam pro ekumenické rozhovory křesťanů odlišného vyznání. Nejen redukce (relativizace) sporů čistě filosofické povahy, ale možnost společného jazyka. Mimořádný význam pro ekumeničnost ve smyslu univerzality, světovosti. Platforma a principy reflexe veškeré lidské činnosti, vědy, sociální představby, politiky atd. Základ pro vybudování povědomí o nových normách a kritériích. Konec relativismu a nihilismu.

14. Technika ve službách „koreflexe“ (Teilhard); myšlení víry nesmí rozumět samo sobě a víře jako čemusi partikulárnímu, co má svou sféru působnosti vedle sféry vědy, politiky apod. Zapojení, integrace celého lidského života. Integrace individuálního života a integrace lidstva. Budoucnost, eschatologická perspektiva.